

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМ. І.І. МЕЧНИКОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

ДО КУРСУ «ЛАТИНСЬКА МОВА»

ДЛЯ СТУДЕНТІВ І КУРСУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ХІМІЯ»

ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

ОДЕСА

2016

УДК 811.124`02 (07)

Рекомендовано до друку НМК факультету романо-германської філології
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Укладачі ст.викладач **Миронова Лариса Анатоліївна**
ст.викладач **Григораш Вікторія Сергіївна**

Рецензенти : Раскола Л.А., к.х.н., доцент кафедри неорганічної хімії
та хімічної екології ОНУ ім. І.І.Мечникова;
Кириллова М.Д., к.філол.н., доцент кафедри перекладу факультету романо-
германської філології ОНУ ім. І.І. Мечникова

Миронова Л.А., Григораш В.С.

Методичні вказівки до курсу «Латинська мова» для студентів I курсу
спеціальності 032 «Хімія» денної форми навчання/ Л. А. Миронова, В.С.

Григораш. – Одеса, 2016. – с. 42.

Методичні вказівки складаються з трьох розділів, а саме фонетики, морфології та словник, які охоплюють такі теми, як правила читання в латинській мові, загальні поняття про дієслово, поділ на дієвідміни та теперішній час дієслова активного та пасивного стану, наказовий спосіб, іменники 1-ої, 2-ої, 3- ої, 4-ої та 5-ої відмін, а також прикметники в латинській мові. Словник містить основну лексику та термвнологію для успішного читання та перекладу текстів за спеціальністю.

УДК 811.124`02 (07)

© Миронова Л.А., Григораш В.С., 2016

Тема № 1.

ФОНЕТИКА.

Прочитати, поставити наголос у словах :

Ampulla, Hippophaë, Belladonna, Glycyrrhiza, tabuletta, aethereus, unguentum, argenteus, Oryza, cochlear, caput, caecus, cranium, Crataegus, bacca, especies, Crataegus, Tilia, extractum, extraho, solutio, pharmaceuta, suillus, decoctum, diarrhoea, bacillus, Convallaria, Althaea, injectio, folium, emplastrum, sacchārum, pilūla, simīlis, amārus, gastrīcus, tinctūra, destillātus, linimentum, Tritīcum, Valeriāna, Secāle, Lagochilus, Erysimum, Arnīca, Viōla, Neocompensānum, Ephēdra, Verātrum, Camphōra, numērus, spirītus, infūsum, sirūpus, officīna, vitamīnum, acīdum, sterilisāre, mixtio, Primūla veris, Vaccinium myrtillus, Calendūla officinālis, Achillea millefolium, Chelidonium majus, Matricaria chamomilla, Artemisia absinthium, Ledum palustre, Rubus idaeus, Schizandra chinensis, Sanguisorba officinālis, Menyanthes trifoliāta, Helianthus annuus, Crataegus sanguinea, Polygōnum hydropīper, Erythraea centaurium, Magnesii sulfas, cortex, pulverātus, destillātus, Pepsīnum, repetitio, aēr, exemplum, pharynx, sublinguālis, Analgīnum, Althaea, reflexus, consuetūdo, masculāris, Thea, oleum, transfusio, cancer.

М о р ф о л о г і я.

Тема № 2.

Praesens indicatīvi actīvi.

Теперішній час дійсного способу активного стану.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Bene vivimus. 2. Attente audimus. 3. Auscultāre discimus. 4. Laborāre finimus. 5. Male auditis. 6. Non attente audis. 7. Bene discit. 8. Agitāre finis. 9. Multum lego et

scribo. 10. Tacētis et audītis. 11. Saepe laudāmus. 12. Vivīmus et valēmus. 13. Attente audīre et scribere. 14. Concidunt, contundunt et terunt. 15. Miscemus, signamus, damus. 16. Medīcus est. 17. Dum spiro, spero. 18. Cito datis. 19. Laborare debetis. 20. Dormio. 21. Cur male scribītis? 22. Bene audīre debet. 23. Si dormīmus, nihil audīmus.

Перекласти латинською мовою:

1. Ви добре живете. 2. Він закінчує працювати. 3. Ми уважно слухаємо. 4. Я добре сплю. 5. Вони говорять, ви слухаєте. 6. Що ви кажете? 7. Ми багато працюємо. 8. Він читає, я слухаю. 9. Ви повинні добре працювати. 10. Жити – значить мислити. 11. Ти змішуєш та стерилізуєш. 12. Я закінчую фільтрувати. 13. Ви дихаєте.

Тема № 3.

Modus imperatīvus.

Наказовий спосіб.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Vide, vidēte. 2. Repetīte. 3. Auscultāre disce. 4. Bene audi. 5. Bene audīte. 6. Monstra. 7. Fini legēre. 8. Bene discīte. 9. Labōra cito. 10. Finīre. 11. Vive, vale! 12. Bene stude. 13. Divīde. 14. Signa. 15. Signāte. 16. Attente sanāte. 17. Primo deliberāte, deinde dicīte. 18. Recīpe quantum satis. 19. Fini filtrāre. 20. Discīte praeparāre cito. 21. Misce. Da. Signa. 22. Bene coquīte, tum filtrāte. 23. Docēte dividēre exacte. 24. Disce miscēre. 25. Bis repetīte. 26. Verte. 27. Probe sterilīsa. 28. Disce aut discēde. 29. Terīte et miscēte. 30. Consperge. 31. Praepāra cito. 32. Agīta bene et sume. 33. Nota bene. 34. Miscēte, agitāte et colāte. 35. Attente audi. 36. Vale, collēga! 37. Bibe cito! 38. Recīpe et da!

Перекласти латинською мовою:

1. Стерилізуйте! 2. Не фільтруй! 3. Змішай, дай, познач. 4. Не говоріть. 5. Швидко готуй! 6. Не дивіться! 7. Добре читайте! 8. Не пиши! 9. Будьте здоровими!

10. Візьміть! 11. Точно розділи! 12. Вчіться слухати! 13. Не повторюй! 14. Закінчайте! 15. Слухай, що вони говорять! 16. Стерилізуй двічі! 17. Вчись говорити!

Тема № 4.

Nomen substantivum. Declinatio prima.

Іменник. Перша відміна іменників.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Misce tinctūras. 2. Praepāra pilūlas. 3. Sterilisāte ollas et lagēnas. 4. Da aegrōtae Tinctūram Valeriānae. 5. Sterilīsa telam. 6. Colligīte et siccāte herbas. 7. Infunde mixtūram in lagēnam. 8. In terra est vita, in luna non est. 9. In silva multae plantae sunt. 10. Fractūra clavicūlae et costārum. 11. Collēga auscultat. 12. Date tinctūram Convallariae. 13. Rosa et Viōla sunt plantae. 14. Medicīnae discīmus. 15. Collēga in officīna labōrat. 16. Non scholae, sed vitae discīmus. 17. Umbra lunae interdum obscurat terram. 18. Amāmus et defendīmus patriam. 19. Massa pilulārum. 20. Tinctūrae Convallariae guttae quinque (5). 21. Adde tinctūram Menthae. 22. Praepāra massam pilulārum. 23. Solve in aqua. 24. Praeparāmus mixtūram. 25. Collēga tinctūram Valeriānae sumit. 26. Divīde massam pilulārum et praepāra pilūlas. 27. Infunde aquam in ollam. 28. Sume tabulettas Camphōrae. 29. Camphōra in aqua non solvīmus.

Перекласти латинською мовою:

1. Вирізка на лопатці. 2. Лікар лікує хвору і прописує мікстуру. 3. Товариш пише листа. 4. Я працюю в аптеці. 5. Ми навчаємося в школі. 6. Любіть і захищайте батьківщину. 7. Перелом ребра. 8. Перелом ключиці. 9. Пілюльна маса (маса пілюль). 10. Налийте воду. 11. Розчиніть у воді. 12. Додай води, скільки потрібно. 13. Приготуй настойку із бруньок берези. 14. Змішуй настойку валеріани з настойкою конвалії. 15. Дай м'ятну воду! 16. В аптеці є настойка красавки. 17. Стерилізуй воду! 18. Конвалія, валеріана, алтея, ромашка, кропива, шавлія, м'ята – це рослини. 19. На землі є життя. 20. Фармацевт дає краплі.

Тема № 5.

Declinatio secunda.

Друга відміна іменників.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Muscūlus colli.
2. Fractūra costārum.
3. Fundus ocūli.
4. Medīcus cavum nasi curat.
5. Fractūra digīti.
6. Cuprum metallum est.
7. In cavo nasi.
8. Fractūra digitōrum.
9. Incisūra scapūlae.
10. Medīcus aegrōtum auscultat.
11. In cranio cerebrum situm est.
12. Extractum Belladonnae.
13. Coque infusum ex foliis Uvae ursi.
14. Oleum Ricini medicamentum est.
15. Da suppositoria cum extracto Belladonnae in scatūla.
16. Aegroti sirūpos et succos bibunt.
17. Forma pilūlas numēro triginta et da aegro.
18. Medīcus guttas Strophanthi aegrōto dat.
19. Chamomilla campis agrisque passim crescit.
20. Numērus musculōrum organismi humāni magnus est.
21. Fascia muscūlos cingunt.
22. Aegrōti saepe sirūpos sumunt.

Перекласти латинською мовою:

1. Ми вивчаємо м'язи пальців.
2. Перелом ребер.
3. Ми бачимо очима.
4. Хвороби очей.
5. Приготуй відвар із листків шавлії.
6. Цукровий сироп (сироп цукру) виготовляється із води та цукру.
7. Візьми краплю м'ятної настойки.
8. Екстракти виготовляються із трав.
9. Приготуй відвар із трави ромашки.
10. Я розчиняю таблетку в воді.
11. Друг добре читає та пише.
12. В аптеці є медикаменти.
13. Книги – це друзі, книги – це вчителі.
14. Хворий п'є сиропи та соки.
15. Розчини цукор у воді!
16. Залізо – це метал.
17. Видай цинкову мазь!
18. Екстракт листків кропиви .
19. Видайте хворому свічки з екстрактом красавки!
20. Лікар лікує перелом пальця.

Тема № 6.

Nomen adjectivum.

Прикметник.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Oculus sinister. 2. In oculo sinistro. 3. Fractura humeri dextri. 4. Collēga oculo sinistro male videt. 5. Morbus chronicus. 6. Orgāna humāna externa et interna sunt. 7. Charta cerāta. 8. Da in charta cerāta. 9. Sacchārum album. 10. Solve Sacchārum album in aqua destillāta. 11. In officīnis nostris multa medicamenta sunt: sera, vaccīna, antitoxīna, remedia antibiotīca, narcotīca, unguenta, linimenta, emplastra, emulsa, extracta ceteraque. 12. Extracta varia adhibemus: Extractum Belladonnae siccum, Extractum Glycyrrhizae siccum, Extractum Valeriānae spissum, Extractum Crataegi fluidum, Extractum Frangūlae fluidum et cetēra. 13. Sirūpi et succi locis siccis, frigīdis saepeque obscūris servatis. 14. Tinctūra Aloēs amāra est. 15. Tinctūra Absinthii ut remedium amārum adhibēo. 16. Baccae Sambuci nigrae sunt parvae, nigrae et rotundae. 17. Folium Melissaе remedium sedatīvum est.

Перекласти латинською мовою:

1. Хвороби бувають гострі та хронічні. 2. Перелом лівої ключиці. 3. У правому оці. 4. Аптека виготовляє ліки. 5. Критичний період хвороби іноді небезпечний. 6. Довгий м'яз шиї. 7. Лікарі повинні добре лікувати хворих. 8. Видай мазь у вощеному папері. 9. Жовта мазь. 10. Ефірна настойка валеріани. 11. Екстракти бувають сухі, густі та рідкі. 12. Настойка валеріани – заспокійливий засіб. 13. Сироп алое – гіркий.

Тема № 7.

Declinatio tertia. Третя відміна.

Приголосна група.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Digīti pedum. 2. Ocūli et nasus homīnis. 3. Fontes aquae. 4. Collēga patris medīcus est. 5. Calor signum morbi est. 6. Color et odor rosārum. 7. Apex pulmōnis. 8. Morbos pulmōnum homīnis bene curāmus. 9. Homīnes dum docent, discunt. 10. Labor hominībus necessarius est. 11. Sudor frigīdus signum morbi est. 12. Pulmo dexter et pulmo sinister in cavo thorācis locantur. 13. Pulmo in lobos dividitur. 14. Aër purus hominībus sanis et aegrōtis necessarius est. 15. Sine aëre homīnes vivēre non possunt. 16. Pone carbōnem activātum in scatūlam. 17. Da medicamentum pro auctōre. 18. Extractum Bursae pastōris fluīdum. 19. Ex cortīce Periplōcae tinctōra spirituosa praeparātur. 20. Coque flores Chamomillae in aqua. 21. Flores Calendūlae. 22. Alia medicamenta per os, alia per rectum inducuntur. 23 . Betūla verrucōsa est arbor alta cum cortīce albo. 24. Aether cum aqua non miscētur. 25. Flores Convallariae odōrem aromaticum et sapōrem amārum habent. 26. Bacteria in terra, in aqua, in aëre invenimus. 27. Carbo activātus forma tabulettārum etiam “Carbolēnum” nominātur.

Перекласти латинською мовою:

1. Хвороби шлунка. 2. Рідина без кольору і запаху. 3. Перелом ноги. 4. Приготуй відвар із квіток ромашки. 5. Тіло людини. 6. Біль у нозі. 7. Людині необхідне повітря. 8. Багато квітів мають запах. 9. Проти запаху з рота є засоби. 10. Мило добре розчиняється у воді. 11. Людина прикрашає місце, а не місце людину. 12. Відвар кори крушини. 13. Приготуй розчин швидко! 14. Чисте повітря необхідне людям. 15. Людина місце прикрашає. 16. Береза – високе дерево.

Голосна та мішана групи.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Fractūra ossium pedis. 2. Radīces dentium. 3. Caput pars corpōris homīnum et animalium est. 4. In sinistra parte corpōris cor est. 5. Forāmīna aurium et narium. 6. Mēdicus radīcem dentis curat. 7. Dolor dentium. 8. De morbis animalium narrāmus. 9. Multi fontes aquam tepīdam habent. 10. Sarcōma et carcinōma morbi molesti sunt. 11. Aqua marium nonnullōrum amara est. 12. Longitūdo noctium diversa est. 13. Homīnes aurībus audiunt. 14. Extracta e plantis medicātis et ex animalium orgānis efficiuntur. 15. Apud Celsum legīmus de narium et aurium morbis, de dentium dolōre, de vitiis singulārum corpōris partium, de tussi, de febriūm curatiōnum generībus, de ossībus luxātis. 16. Cor centrum systemātis sanguifēri est. 17. Contra tussim medicāmīna varia sunt.

Перекласти латинською мовою:

1. Хвороби тварин. 2. Хвороби вух. 3. Лікар демонструє кістки черепа. 4. Рідкісні екземпляри птахів. 5. Вода джерел чиста і холодна (є). 6. Голова, шия, тулуб і кінцівки – частини людського тіла. 7. Порошок розділи на десять частин. 8. Лікар слухає легені та серце хворого. 9. В морі є численні види риб. 10. Життя коротке, мистецтво вічне.

Тема № 8.

Третя відміна іменників

грецького походження.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Orgāna corpōrum homīnum et animalium. 2. Symptomāta certa morbi. 3. Medicamenta contra tussim et pleuritīdem. 4. Vidēmus scelēton animālis. 5. Narrāte de muscūlo zygomatīco. 6. Apud nonnullos homīnes dyspnoē est. 7. Crisis morbi. 8. Ubi

pancreas est? 9. Systōle et diastōle cordis. 10. Diaphragma pectus a ventre sejungit. 11. Erythema cutis. 12. Diagnōsis et prognōsis curatiōnem levant. 13. Basis cranii. 14. Larynx, thorax, pelvis partes corpōris homīnis sunt. 15. Carcinōma hepātis. 16. Sume pulvĕrem contra tussim. 17. Da Aspirīni “pro dosi” decigrammāta quinque. 18. Chloroformium pro narcōsi. 19. Doses toxīcae morbos molestos et interdum mortem provōcant.

Тема №9.

Nomen adjectivum. Declinatio III.

Прикметники III відміни.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Muscūlus biceps brachii. 2. Os frontāle, temporāle, parietāle. 3. Dyspepsia simplex. 4. Ossa occipitalia. 5. Injectio subcutanea actio medicinālis est. 6. Dentes sunt: dentes molāres, praemolāres, incisīvi, canīni, serotīni. 7. Homo sapiens. 8. Prognōsis morbi dubia est. 9. Columna vertebrālis. 10. Amputatio saepe difficīlis, sed utilis est. 11. Divīde in partes aequāles. 12. Elixir pectorāle. 13. Succus Liquiritiae dulcis est. 14. Capsūlae medicināles. 15. Oleum Pini silvestris. 16. Sapo virīdis. 17. Forāmen ovāle. 18. Pars ossis occipitālis. 19. Vasa capillaria. 20. Muscūli cranii varii sunt: muscūli frontāles, occipitāles, articulāres, nasāles, zygomatīci, temporāles et cetĕri. 21. Ossa cranii cerebralis sunt: os frontāle, ossa temporalia, ossa parietalia, os spheroidāle vel sphenoīdes, os ethmoidāle sive ethmoīdes et os occipitāle. 22. Pulvĕres simplices et composīti sunt. 23. Ad injectiōnes subcutaneas solutiōnes sterīles adhibentur. 24. In pharmacopoea describuntur varia olea pinguia. 25. Succī baccārum recentium multa vitamīna continent. 26. Viōla tricōlor est planta officinālis campestris. 27. Divīde massam pilulārum in partes aequāles numĕro 15. 28. Adonis vernālis tempōre vernāli florescit.

Перекласти латинською мовою:

1. Хребці грудні, шийні і поперекові. 2. Кістки поділяються на довгі, широкі, короткі. 3. Колір трави – зелений. 4. Травнева конвалія. 5. Настій весняного

горицвіту. 6. Алтея аптечна. 7. Порошки бувають крупні та мілкі; складні та прості. 8. Сосна висока лісова. 9. Рівна частина. 10. Всякий початок важкий. 11. Приготуй простий сироп! 12. У горах є багато цілющих джерел. 13. Триколірна фіалка – це лікарська рослина. 14. Березові бруньки мають приємний запах. 15. Смертельна доза ліків.

Тема № 10.

Declinatio quarta.

Четверта відміна іменників.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Fractūra manus dextrae. 2. Sinus frontālis. 3. Habitus phthisicus. 4. Radix arcus vertebrae. 5. Restitutio cum defectu. 6. Status aegrōti. 7. Medicus, cum remedium ad usum proprium praescribit, signat: “pro auctōre”. 8. Da tabulēttas Furacilīni ad usum internum. 9. Fructu, non foliis arbōrem aestīma. 10. Decoctum corticis Quercus. 11. Oleum Lini in spirītu aegre solvitur. 12. Carbo pulverātus non solum ad usum externum, sed etiam ad usum internum adhibetur. 13. Recīpe Solutiōnem Iodī pro usu interno. 14. Fructus Oxycocci in gelu bene servantur. 15. Folia Menthae piperītae manu trita odōrem specificum habent. 16. Pantocrinum e cornibus cervi paratur. 17. Si aegrōtus diu in lecto sine motu cubat, in corpore aegrōti decubitus existunt. 18. Arcus aortae prope columnam vertebrarum situs est. 19. Sunt in homīne quinque sensus: visus, audītus, gustus, olfactus vel odorātus, tactus. 20. Lapsus linguae, lapsus calāmi. 21. Exītus letālis.

Перекласти на латинською мовою:

1. Приготуй ліки для внутрішнього і зовнішнього вживання. 2. Зовнішній вигляд хворого добрий. 3. Дуга хребця. 4. Пальці лівої руки. 5. Ліки для лікування пролежнів. 6. Корінь хребцевої дуги (дуги хребця). 7. Камфору розчиняй у спирті. 8. Кора дуба – (є) в'яжучий засіб. 9. Порошки для зовнішнього

вживання називаються присипками (поставити називний відмінок). 10. Багато мікстур перед вживанням ми збовтуємо.

Тема № 11.

Declinatio quinta.

П'ята відміна іменників.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Scabies morbus contagiōsus est. 2. Frons, ocūli, nasus, os sunt partes faciēi. 3. Series longa vertebrārum. 4. Facies Hippocratīca. 5. Res simplex. 6. Caries dentium chronīca. 7. Species typhi variae sunt: typhus exanthematīcus, typhus recurrens, typhus abdominālis et cetēra. 8. Superficies cutis. 9. Amarities acris remedii. 10. Medicamentum contra scabiem. 11. Rabies morbus letālis est. 12. Os faciēi. 13. Ocūli in parte media faciēi locāti sunt. 14. Amaritiem remedii sacchārum aut sirūpus corrīgit. 15. Para mixtūram pro die. 16. Contra rabiem remedia habēmus. 17. Praepāra ad species pectorāles: folia Salviae, fructus Anisi, radīcem Althaeae, radīcem Glycyrrhizae et gemmas Pini. 18. Dies diem docet. 19. Est modus in rebus (Horatius). 20. Scabies, morbus cutis, et animalia, et homīnes invādit. 21. Caries sicca et humīda dentium. 22. Manus faciem dorsālem et faciem palmārem habet. 23. Frons et ocūli partes faciēi humānae sunt. 24. Rabies e morsu canis. 25. Species ex herbis, e fructībus, cortīce, foliis, radicībus, rhizomātis plantārum praeparantur. 26. Species pectorāles ut Thea coquuntur. 27. Praepāra Specierum laxantium centum grammāta. 28. Da medicamentum pro dosi et pro die. 29. Repete post diem tertium. 30. Nunc contra rabiem varia remedia adhibetis. 31. Remedia contra scabiem praecipue linimenta varia sunt.

Перекласти латинською мовою:

1. Холодний день. 2. Приготуй мазь проти корости. 3. Довгота днів і ночей різна. 4. Сказ – хвороба смартельна. 5. Приготуй грудний збір проти бронхіту. 6. У нас є (ми маємо) низка (ряд) зборів проти різноманітних хвороб. 7. Проти корости

застосовуються численні мазі. 8. День день навчас. 9. Приготуйте заспокійливий збір для мене! 10. Гіркота ліків. 11. Без надії сподіваюсь. 12. Денна доза лікарського засобу. 13. Зараз проти сказу ми маємо багато засобів.

Тема № 12. Modus conjunctivus.

Умовний спосіб.

Перекласти з латинської мови, зробити морфологічний розбір:

1. Non vivimus, ut edamus, sed edimus, ut vivamus. 2. Chirurgus prius mente et oculis agat, quam armata manu. 3. Sint studiosae attente. 4. Homini dantur, ut audiat, videat, gustet, tangat, olfaciat. 5. Aegrotae guttas tincturae Valerianaе sumant. 6. Stet decoctum in loco frigido. 7. Divide massam pilularum. 8. Fiat pasta. Fiant pilulae. 9. Homines plantas et herbas medicatas pro officinis colligant et siccent. 10. Aegrotus cochlear mensale mixturae sumant. 11. Vivat nostra civitas, vivat, crescat, floreat. 12. Stet decoctum in loco frigido et obscuro. 13. Pharmaceutae remedia corrigentia adhibeant, ne medicamenta odorem, colorem et saporem insuavem habeant. 14. Discunt, ut medici sint. 15. Collegae pulveres in aqua solvant et aegrotis dent.

Перекласти латинською мовою:

1. Нехай аптекар швидко приготує настойки! 2. Хай буде змішано речовини, щоб утворилась паста. 3. Збовтати краплі і прийняти негайно! 4. Приготувати швидко мікстуру і видати хворим! 5. Хай буде змішана настойка з дистильованою водою. 6. Візьми пілюльної маси скільки треба, щоб утворились пілюлі. 7. Хай буде повторено ліки! 8. Змішай, щоб утворилась рідка мазь. 9. Змішай, щоб утворились пілюлі кількістю 50. 10. Змішати (хай будуть змішані) настойку конвалії з настойкою валеріани! 11. Видати в темній склянці. 12. Змішай, щоб утворилась паста. 13. Нехай товариші приготують стерильний розчин! 14. Нехай фармацевт приготує ліки швидко!

GAUDEAMUS.

Gaudeāmus igītur,
Juvēnes dum sumus!
Post jucundam juventūtem,
Post molestam senectūtem,
Nos habēbit humus.

Ubi sunt, qui ante nos
in mundo fuēre?
Transeas ad supēros,
Transeas ad infēros,
Hos si vis vidēre.

Vita nostra brevis est,
Brevi finiētur.
Venit mors velocīter,
Rapit nos atrocīter,
Nemīni parcētur.

Vivat Academia,
Vivant professōres!
Vivat membrum quodlibet,
Vivant membra quaelibet,
Semper sint in flore!

Vivant omnes virgīnes,
Gracīles, formōsae!
Vivant et muliēres,
Tenērae, amabīles,

Bonae, laboriōsae!

Vivat et respublīca

Et qui illam regit!

Vivat nostra civītas,

Maecenātum carītas,

Quae nos hic protēgit!

Pereat tristitia,

Pereant dolōres,

Pereat diabōlus,

Quivis antiburschius

Atque irrisōres!

ЛАТИНСЬКО - УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК

А

abdominālis, e – черевний

Absinthium, ii n – полин (бот.)

acer, acris, acre – гострий

acīdum, i n – кислота

actio, ōnis f – дія, вплив

activatus, a, um – активований

acūtus, a, um – гострий

ad+acc. – до, для, на, в

addo, ěre, dīdi, dītum – додавати

adhibeo, ěre, bui, bītum – застосовувати, використовувати

Adōnis, īdis m – горицвіт, адоніс (бот.)

adversus, a, um – несприятливий, нещасливий, повернений до к.-ч.-небудь

aeger, gri m – хворий, слабий

aegre – слабо, ледве

aegrōtus, a, um – хворий

aegrotus, i m – хворий

aequalis, e – рівний, однаковий

aequo, āre, āvi, ātum – дорівнювати

aēr, is m – повітря

aestas, ātis f – літо

aestīmo, āre, āvi, ātum – цінити, оцінювати

aether, ěris m – ефір

Aethylmorphīnum, i n – етилморфін

Aethylmorphīnum hydrochlorīdum – етилморфіну гідрохлорид

ager, gri m – поле

agīto, āre, āvi, ātum - рухати, бовтати

ago, ěre, ěgi, actum – робити, діяти, рухати, гнати

agricōla, ae m – землероб

albus, a, um – білий

aliēnus, a, um – чужий

alius, a, ud – інший

Aloë, ěs f – алоє

Althaea, ae f – алтея, проскурник

altus, a, um – високий

amarities, ěi f – гіркота

amarus, a, um – гіркий

Amidopyrīnum, i n – амідопірин

amo, āre, āvi, ātum – любити

amputatio, ōnis f – ампутація, відсікання, відтинання

Amygdāla, ae f – мигдаль (плід)

angustus, a, um – вузький

anīmal, is n – тварина

anīmus, i m – душа

Anīsum, i n – ганус, аніс (бот.)
 ante – раніше, перед (adv.), прийм. +acc.
 antiasthmaticus, a, um –протиастматичний
 antibioticus, a, um – антибіотичний (проти життєдіяльності мікроорганізмів)
 antiburschius, ii m – противник молоді
 antiquus, a, um – стародавній, античний
 antitoxinum, i n – антитоксин
 aorta, ae f – аорта
 apex, icis m – верхівка, кінчик
 apotheca, ae f – аптека
 Aprīlis, is m – квітень
 apud + acc. – у, при
 aqua, ae f – вода
 arbor, ōris f – дерево
 arcus, us m – дуга, склепіння
 argentum, i n – срібло
 armātus, a, um – озброєний
 aromaticus, a, um – ароматичний, ароматний
 arsēnas, ātis m – арсенат
 articulāris, e – суглобний
 Aspirīnum, i n – аспірин
 atlas, ntis m – атлант, I – й хребець
 atque – і, також
 atrium, ii n – передсердя
 Atropīnum, i n – атропін
 atrox, cis – жорстокий
 attente - уважно
 auctor, ōris m – автор
 audio, īre, īvi, ītum – слухати
 audītus, us m – слух

ausculto, āre, āvi, ātum - вислуховувати

auris, is f – вухо

aurum, i n – золото

aut – або

autem – але ж, однак

autumnus, i m – осінь

avis, is f – птах

avōlo, āre, āvi, ātum – відлітати

axungia, ae f – жир, сало

В

bacca, ae f - ягода

bacillus, i m – паличка, мікроорганізм, збудник хвороби

bacteria, ae f – бактерія

Barbitālum – natrium, i n – барбітал -натрій

Basis, is f – основа

Beladonna, ae f – красавка

bene – добре

bestia, ae f – хижа тварина, звір

Betūla, ae f – береза

bibo, ěre, bibi, - пити

biceps, ĩtis – двоголовий

bis – двічі

bonus, a, um – хороший, добрий

bos, bovis m,f – бик, корова (dat. i abl. pl. – bubus або bobus)

brachium, ii n – плече

brevis, is – короткий

bulbus, i m – цибулина

bursa, ae f – сумка

С

calāmus, i m –перо, аїр тростинний

Calendūla, ae f –календула, нагідки

calīdus, a, um –теплий

calor, ōris m – тепло, жар

Camphōra, ae f – камфора

campester, tris, tre –польовий

campus, i m – поле

canīnus, a, um –собачий

canis, is m,f –собака

capillāris, e –капілярний

capsūla, ae f –капсула

caput, ĩtis n –голова

carbo, ōnis m – вугілля

carcinōma, ātis n –ракова пухлина

caries, ēi f –костоїда, карієс

carītas, ātis f –авторитет, любов, повага

carus, a, um –дорогий

cathartīcus, am, um –середньодіючий, послаблюючий засіб

cavītas, ātis, f порожнина

cavum, i n – порожнина

cavus, a, um –порожнистий, пустий, порожній

cerātus, a, um – навоскований

Celsus, i m (Aulus Cornelius) –Цельс, римський лікар, вчений, письменник

centrum, i n –центр

centum –сто

cera, ae f –віск

cerebrālis, e –церебральний, стосується великого мозку

cerebrum, i n – мозок

certāmen, ĩnis n –змагання

certus, a, um –означений, точний, вірний
 cervus, i m –олень
 cetēri, ae, a – інші, решта
 cibus, i m –їжа
 cingo, ěre, nxi, nctum – оточувати, оперізувати
 circenses, ium –циркові ігри, видовища
 circūlus, i m –коло
 cito – швидко
 civitas, ātis f –держава
 Chamomilla, ae f – ромашка
 charta, ae f – папір
 chirurgus, i m –хірург
 Chloroformium, ii n –хлороформ
 chronicus, a, um – хронічний
 clavicūla, ae f – ключиця
 cochlear, āris n –ложка
 collēga, ae f – колега
 colligo, ěre, collēgi, collectum – збирати
 collum, i n – шия
 colo, āre, āvi, ātum – цідити
 color,ōris m – колір
 columna, ae f – стовб
 compactus, a, um –компактний, щільний
 compositus, a, um –складний
 concīdo, ěre, cīdi, cīsum – різати, нарізати
 concordia, ae f –згода
 conjungo, ěre, nxi, nctum –з'єднувати
 conficio, ěre, feci, fectum –виробляти, утворювати
 consilium, ii n –рішення, зібрання, порада, план, намір
 conspergo, ěre, rsi, rsum – посипати

constituo, ěre, tui, tūtum – утворювати, постановляти

contagiōsus, a, um – заразний (через контакт)

contĕro, ěre, trīvi, trītum – розтирати

contineo, ěre, nui, tentum – містити, вміщувати

contra + acc. – проти

contundo, ěre, tūdi, tūsum – вдаряти, товкти

Convallaria, ae f – конвалія

coquo, ěre, coqui, coctum – варити, кип'ятити

cor, cordis n – серце

corium, ii n – шкіра, сполучнотканинний шар шкіри

corōno, āre, āvi, ātum – увінчувати

corpus, ōris n – тіло

cortex, ĩcis m – кора

cornu, us n – ріг

corrĭgo, ěre, rrexi, ctum – виправляти

costa, ae f – ребро

cranium, ii n – череп

Crataegus, i f – глід

cresco, ěre, crevi, cretum – рости

crisis, is f – криза, швидке спадання гарячкової кривої

critĭcus, a, um – критичний

cubo, āre, bui, bĭtum – лежати

cuprum, i n – мідь

curatio, ōnis f – лікування

curo, āre, āvi, ātum – лікувати, турбуватися

custodio, ĩre, ĩvi, ĩtum – охороняти, захищати, стерегти

cutis, is f – шкіра

D

De+abl. – про, за

debeo, ěre, bui, bĭtum – бути повинним

decem –десять
 decigramma, ātis n –дециграм
 decoctum, i n –відвар
 decubītus, us m –пролежень
 defectus, us m –недолік, дефект
 defendo, ěre, ndi, nsum –захищати
 deinde –потім
 delibĕro, āre, āvi, ātum –обдумувати
 dens, ntis m –зуб
 describo, ěre, psi, ptum –описувати
 designatio, ōnis f –визначення, позначення
 destillātus, a, um –дистильований
 devīto, āre, āvi, ātum –уникати
 dexter,tra, trum –правий
 diabŏlus, i m –диявол, злий дух
 diagnŏsis, is f –діагноз
 diaphragma, ātis n –діафрагма, грудночеревна перепона
 diastŏle, es f –діастола, розширення серця
 dico, ěre, xi, ctum –говорити
 dies, ēi m –день
 difficīlis, e -тяжкий
 digītus, i m –палець
 dignosco, ěre, ōvi, ōtum –розпізнавати
 diligenter –старанно
 discēdo, ěre, cessi, cessum –відходити, розходитись
 discipŭlus, i m –учень
 disco, ěre, didīci, - -вчитися, вивчати
 dissimīlis, e –неподібний
 diu –довго
 diversus, a, um –різний, віддалений

divido, ěre, vīsi, vīsum –ділити
 do, dāre, dēdi, datum –давати
 doceo, ěre, cui, ctum –навчати, вчити
 dolor, ōris m –біль, страждання
 domus, us f –дім
 dorsālis, e –спинний
 dorsum, i n –спина
 dosis, is f –доза
 dragée –драже
 dubius, a, um –сумнівний
 dulcis, e –солодкий
 dum –поки
 duodecīmus, a, um –дванадцятий
 duo, duae, duo –два
 durus, a, um –твердий
 dyspnoë, ës f –задишка
 dyspepsia, ae f –диспепсія, розлад травлення

Е

Ebur, ōris n –слонова кістка
 Edo, ěre, edi, esum –їсти, пожирати
 E, ex + abl. –з, із
 Effectus, us m –ефект
 Efficax, cis –ефективний, дійовий, активний
 Ego – я
 Elephas, antis m –слон
 Elixir, īris m –еліксир
 Emplastrum, i n –пластир
 Emulsio, ōnis f –емульсія
 Emulsum, i n –емульсія
 Ephedrīnum, i n –ефедрін

Epidermis, is f –надшкір'я
 Erythēma, ātis n –ерітема, почервоніння шкіри
 Et-i
 Ethmoidālis, e –решітчастий
 Ethmoīdis, e –решітчастий
 Etiam –також. навіть
 Evacuō, āre, āvi, ātum –спорожняти, виводити
 Exacte –точно. ретельно
 Exanthematīcus, a, um –висипний
 Exiguus, a, um –незначний. малий
 Existo, ēre, stīti, - -існувати, виникати
 Exītus letālis –смертельний кінець
 Externus, a, um –зовнішній
 Extractum, i n –екстракт, витяжка
 Extrāho, ěre, xi, ctum –витягати

F

facies, ēi f –поверхня, лице, обличчя
 faciļis, e –легкий
 Farfara, ae f -підбіл, мати-й-мачуха
 fascia, ae f – бинт, пов'язка, оболонка м'язів
 febris, is f –пропасниця, гарячка
 femīna, ae f –жінка
 fere –майже, звичайно
 ferrum, i n –залізо
 filtro, āre, āvi, ātum – проціджувати, фільтрувати
 finio, ĩre, ĩvi, ĩtum – закінчувати
 fio, ěri, factus sum –виникати, утворюватися
 flamma, ae f –полум'я, вогонь
 floreo, ěre, rui, -, -цвісти
 flos, ōris m –квітка

floresco, ěre, -, -, - цвісти
 fluīdus, a, um –рідкий (для екстрактів)
 folium, ii n –листок
 fons, ntis m –джерело
 forāmen, ĩnis n –отвір
 forma, ae f –форма, вигляд, зовнішність
 formo, āre, āvi, ātum –формувати, утворювати
 formōsus, a, um –гарний, вродливий
 fortis, e –хоробрий
 fortīter –хоробро
 fractūra, ae f –перелом
 frangūla, ae f –крушина
 frigīdus, a, um –холодний
 frons, ntis f –чоло, лоб
 frontālis, e –лобний
 fructus, us m –фрукт, плід
 fundus, i n –дно
 Furacillīnum, i n –фурацилін

G

Gaudeo, ěre, gavīsus sum –радіти
 gelu, us n –мороз, холод
 gemma, ae f –брунька
 genus, ěris n –рід, вид
 Glycyrrhiza, ae f – солодка, солодковий корінь
 Gracīlis, e –стрункий
 Graece –по-грецьки
 Graecus, i m –грек
 gramma, ātis n –грам
 granūlum i n –гранула, крупинка
 gratiā – прийм. з gen. – ради

gratis –безкоштовно

gravis, e –важкий, тяжкий

grossus, a, um –великий, крупний

gusto, āre, āvi, ātum –куштувати

gustus, us m –смак

gutta, ae f –крапля

Н

habeo, ēre, bui, bītum –мати

habītus, us m –зовнішній вигляд, зовнішність

herba, ae f –трава

hepar, ātis n –печінка

Heptylresorcīnum, i n –гептилрезорцин

hic –тут

hiems, mis f –зима

Hippocratīcus, a, um –гіппократів, описаний Гіппократом

hodie –сьогодні

hodiernus, a, um –сьогоднішній

homo, īnis m –людина

hora, ae f –година

humānus, a, um –людський

humīdus, a, um –вологий, вогкий

humus, i f –земля, ґрунт

Hydrochlorīdum, i n –гідрохлорид

I

ibi –там

igītur –отже

ignōtus, a, um –невідомий

ille, illa, illud –той, та, те

imperium, ii n –влада

impĕro, āre, āvi, ātum – наказувати
 importo, āre, āvi, ātum – ввозити
 in (acc. – куди, abl. – де?) – в, на
 incisio, ōnis f – розріз, розтин
 incisīvus, a, um (dens) – зуб - різець
 incisūra, ae f – вирізка
 incōlo, ěre, lui, ĭtum – населяти
 incubatio, ōnis f – прихований період хвороби
 indūco, ěre, xi, ctum – вводити
 infĕri, ōrum – боги підземного царства
 inferior, ius – нижній
 infĕrus, a, um – нижній
 infundo, ěre, fūdi, fūsum – наливати, вливати
 infūsum, i n – водний настій
 ingenium, ii n – природні особливості, здібності, властивості, натура, характер
 inicio, ěre, jeci, iectum – впорскувати
 initium, ii n – початок
 injectio, ōnis f – впорскування
 inscriptio, ōnis f – напис
 insuavis, e – неприємний
 inter + acc. – між
 interdum – іноді, інколи
 interne – внутрішньо
 internus, a, um – внутрішній
 invādo, ěre, vasi, vasum – нападати, наступати
 invenio, ĭre, veni, ventum – знаходити
 invocatio, ōnis f – звернення
 Iodum, i n – йод
 irrisor, ōris m – насмішник
 is, ea, id – цей, ця, це

jucundus, a, um –приємний

Junius, ii m –червень

juvĕnis, e –молодий

juventus, ūtis f –юність

iuvo, āre, jŭvi, jutum + dat. –допомагати

L

labor, ōris m –праця, робота

labōro, āre, āvi, ātum –працювати

lagna (lagoena), ae f –пляшка

lapsus, us m –помилка

larynx, ngis m –гортань, глотка

Latīne – по-латинськи, латинською мовою

latus, a, um –широкий

laudo, āre, āvi, ātum –хвалити

lavo, āre, āvi, ātum –мити

laxans, ntis –послаблюючий, проносний

lectum, i n –ліжко, постіль

lego, ěre, lĕgi, lectum –читати, збирати

letālis, e –смертельний

levis, e –легкий

levo, āre, āvi, ātum –полегшувати

libenter –охоче

liber, bri m –книга

lingua, ae f –мова, язик

linimentum, i n –рідка мазь

Linum, i n –льон

liquīdus, a, um –рідкий

Liquiritia, ae f –солодковий корінь, локриця

lobus, i m –частка

locātus, a, um –розташований

loco, āre, āvi, ātum –розташовувати, розміщувати

locus, i m –місце

longitūdo, īnis f –довжина

longus, a, um –довгий

luna, a e f –місяць

luxātus, a, um –вивихнутий

М

macēro, āre, āvi, ātum –вимочувати

Maecenas, ātis m –Меценат

magis –більше

magister, tri m –учитель, наставник

Magnesium, ii n –магній

magnus, a, um –великий

Maius, i m –травень

male –погано

mane –вранці

manus, us f –рука

mare, is n –море

massa, ae f –маса

materia, ae f –речовина

maxīme –найбільше

medicāmen, īnis n –ліки

medicamentum, i n –ліки

medicātus, a, um –лікарський, медичний, лікувальний

medicīna, ae f –медицина

medicinālis, e –медичний

medīcus, i m –лікар

medius, a, um –середній

Melissa, ae f –меліса, медова трава (бот.)

membrum, i n –член

mens, ntis f –розум, думка, мислення
 mensālis, e –столовий
 mensis, is m –місяць (календ.)
 Mentha, ae f –м'ята
 metallum, i n –метал
 meus, a, um –мій
 minerālis, e –мінеральний
 misceo, ēre, scui, xtum –змішувати
 mixtura, ae f –мікстура, суміш
 modicus, a, um –помірний
 modus, i m –спосіб, міра, розмір поет.
 molāris, e –кутній (зуб)
 molestus, a, um –тяжкий, докучливий
 monstro, āre, āvi, ātum –показувати
 morbus, i m –хвороба
 mors, mortis f –смерть
 morsus, us m –укус
 mortuus, a, um –мертвий
 mos, moris m –звичай, спосіб, характер
 motus, us m –рух
 mulier, ēris f –жінка
 multo –набагато
 multum –багато
 multus, a, um –численний
 mundus, i m –світ, всесвіт
 musculus, i m –м'яз
 muto, āre, āvi, ātum –змінювати

N

narcōsis, is f –наркоз
 narcotīcus, a, um –наркотичний

naris, is f –ніздря, передній носовий отвір
 narro, āre, āvi, ātum –розповідати
 nasālis, e –носовий
 nascor, sci, natus sum –народжуватись, виникати
 nasus, i m –ніс
 Natrium, ii n –натрій
 ne –щоб не
 necessarius, a, um –необхідний
 nemo –ніхто
 niger, gra, grum –чорний
 nihil –ніщо
 nitris, ītis m –нітрит
 nomen, īnis n – назва, ім'я
 nomīno, āre, āvi, ātum –називати
 non –не
 nonnullus, a, um –деякий
 nos (nostri) –ми
 noster, tra, trum –наш
 noto, āre, āvi, ātum –примічати, запам'ятовувати
 nox, ctis f –ніч
 numērus, i m –число, кількість
 nunc –тепер
 nychthemērum, i n –доба

O

obscūro, āre, āvi, ātum –затемнювати
 obscūrus, a, um –темний
 occipitālis, e –потиличний
 ocūlus, i m –око
 occipitālis, e –потиличний
 odor, ōris m –запах

odorātus, us m –нюх

officīna, ae f –аптека

officinālis, e –аптечний

Olea, ae f –маслина, оливка, аслинове дерево, маслиновий вінок

oleum, i n –масло

olfacio, ěre, feci, factum –нюхати

olfactus, us m –нюх

olim –колись

olla, ae f –банка

Olympīcus, a, um –олімпійський

omnis, e –весь, всякий, кожен

Opium, ii n –опій

organismus, i m –організм

orgānon, i n –орган

origo, ĩnis f –походження, початок

os, oris n –рот

os, ossis n –кістка

osseus, a, um –кістковий

ovālis, e –овальний

Oxycoccus, i m –журавлина

Р

rabūlum, i n –їжа

palmāris, e –долонний

pancreas, ātis f –підшлункова залоза

Pantocrīnum, i n –пантокрін

Paraverīnum, i n - папаверін

paperus, i m –папірус

parātus, a, um –виготовлений

parco, ěre, perěsci, - , - щадити

parietālis, e –тім’яний

paro, āre, āvi, ātum –готувати, виготовляти
 pars, partis f – частина
 parvus, a, um –малий
 passim –скрізь, повсюди
 pasta, ae f –паста
 pastor, ōris m –пастух
 pater, tris m –батько
 patria, ae f –батьківщина
 paulatim –помалу, потрохи, поволі
 pax, cis f –мир, спокій
 pectorālis, e –грудний
 rectus, ōris n –груди
 pelvis, is f –таз
 per + acc. –через
 peregrīnus, a, um –іноземний, чужий, перелітний
 pereo, īre, ii, itum –гинути, проходити мимо
 periōdus, i f –період
 Periplōca, ae f –обвійник
 pes, dis m –нога
 pharmaceuta, ae m –фармацевт
 pharmacopoea, ae f –фармакопея
 Phenobarbitālum, i n – фенобарбітал
 phtisīcus, a, um –сухотний, туберкульозний
 pilŭla, ae f –пілюля
 pingēris, e –жирний
 Pinus, i f –сосна
 piperītus, a, um –перцевий
 pix, cis f –смола
 planta, ae f –рослина
 pleurītis, itīdis f –плеврит

plurīmi, ae, a – дуже численні, більшість
 pondus, ěris n – вага
 pono, ěre, sui, sītum – класти
 popŭlus, i m – народ
 porto, āre, āvi, ātum – носити, возити
 possum, posse, potui, -, - могли
 post – після, пізніше; прийм. з асс.: після, по
 potis, e – значний
 praebeo, ěre, ui, ĩtum - доставляти, давати
 praecipue – переважно
 praemolāris, e – малий кутній зуб
 praeparo, āre, āvi, ātum - приготувати
 praescribo, ěre, psi, ptum – приписувати
 pretium, ii n – ціна, вартість
 primigenius, a, um – первородний, найстарший
 primo- спочатку
 primum – спочатку
 primus, a, um – перший
 prius – спочатку, раніше
 pro + abl. – за, для
 probe – правильно, добре
 professor, is m – професор
 prognōsis, is f – прогноз
 prope + асс. – поблизу, недалеко, біля
 proprius, a, um – власний
 protĕgo, ěre, xi, ctum – захищати
 provoco, āre, āvi, ātum – викликати, збуджувати
 pugno, āre, āvi, ātum – боротись
 pulmo, ōnis m – легеня
 pulverātus, a, um – порошкоподібний, порошоківий, в порошоку

pulvis, ěris m –порошок

purus, a, um –чистий

pus, puris n –гній

Q

quam –ніж

quantum –скільки

...que –і

quercus, us f –дуб

qui, quae, quod –котрий, а, е

quies, ětis f –спокій

quilibet, quaelibet, quodlibet –який - небудь, будь-який

quinque –п'ять

quivis, quaevis, quodvis –всякий, будь-який

quodam –колись, давно

quotannis –щороку

R

rabies, ěi f –каз

radix, ěis f –корінь

ramus, i m –гілка

rario, ěre, rui, raptum –схоплювати, брати, хапати

raro –рідко

rarus, a, um –рідкісний

recens, ntis –свіжий

recertum, i n –рецепт

recipio, ěre, seri, sertum –брати

rectificatus, a, um –очищений

rectum, i n –пряма кишка

rectus, a, um –прямий, правильний

recurrens, ntis –поворотний

rego, ěre, xi, ctum –управляти, керувати
 relĭquus, a, um –інший, решта
 repĕto, ěre, ĭvi, ĭtum –повторювати
 res, rei f –річ, справа, діло
 respĭro, āre, āvi, ātum –дихати, видихати
 republĭca, reipublĭcae f –республіка
 restitutio, ōnis f –відновлення
 restitutio cum defectu –неповне одужання
 revertor, rti, rti, -, - повертатись
 Ricĭnus, i f –рицина, рицинове дерево
 Ricĭnus, i m –горішок рицини (плід)
 Rhamnus, i m –жостір
 rhizōma, ātis n –кореневище
 Roma, ae f –Рим
 Rosa, ae f –троянда
 rotundus, a, um –круглий

S

saccharum, i n –цукор
 saepe –часто
 salūber, bris, bre –цілющий
 Salvia, ae f –шавлія
 Sambūcus, i f –бузина (бот.)
 sanguis, ĩnis m –кров
 sanguĭfer, ěra, ěrum –кровоносний
 sano, āre, āvi, ātum –лікувати, оздоровляти
 sanus, a, um –здоровий
 sapiens, ntis –мудрий, розумний
 sapo, ōnis m –мило
 sapor, ōris m –смак
 sarcōma, atis n –саркома, злоякісна пухлина

satis –досить
 scabies, ēi f –короста
 scapŭla, ae f – лопатка
 scatŭla, ae f –коробочка
 scelĕton, i n –скелет
 schola, ae f - школа
 scribo, ěre, psi, ptum – писати
 sed – але
 sedatĭvus, a, um –заспокійливий
 sejungo, ěre, nxi, nctum –роз’єднувати
 semel – один раз
 semper –завжди
 senectus, ūtis f –старість
 sensus, us m –відчуття
 sentio, ĩre, nsi, nsum –відчувати, думати
 septĭmus, a, um – сьомий
 series, ēi f –ряд
 serotĭnus, a, um –пізній (зуб)
 serum, i n –сироватка
 servātus, a, um –збережений
 servo, āre, āvi, ātum –зберігати, спасати
 si –якщо
 sicco, āre, āvi, ātum –сушити
 siccus, a, um –сухий
 sicut –так як; як і
 sigillum, i n – печатка
 signatŭra, ae f –позначення
 signo, āre, āvi, ātum – позначати
 signum, i n –знак, ознака
 silva, ae f – ліс

silvester, tris, tre –лісовий

simplex, ĩcis –простий

sine + abl. –без

singŭli, ae, a –по одному

sinister, tra, trum – лівий

sinus, us m – пазуха, синус

sirŭpus, i m –сироп

situs, us m –розташований

solum – тільки; non solum ... sed etiam – не тільки, але й

solus, a, um –один тільки, одинокий

solutio ōnis f –розчин

solvo, ěre, lvi, lŭtum –розчиняти

species, ěi f –збір, вид

specifĭcus, a, um –специфічний

sphenoĭdis, e –шароподібний

spheroidālis, e –шароподібний

spirituŏsus, a, um –спиртовий

spirĭtus, us m –спирт

spissus, a, um –густий

spongiŏsus, a, um –губчастий

statim –негайно

status, us m –стан

sterĭlis, e –стерильний

sterilĭso, āre, āvi, ātum –стерилізувати

sto, āre, steti, stātum –стояти

stratum, i n –шар, верства

Strophanthus, i m –строфант (бот.)

structŭra, ae f –будова, структура

studeo, ěre, dui, -, + dat. –вчитися, вивчати, займатися чим-небудь

studiŏsus, a, um –той, що навчається

sub + acc. – під
 subcutaneus, a, um – підшкірний
 subcūtis, is f – підшкір'я
 subscriptio, ōnis f – написане під, підпис
 substantia, a e f – речовина
 subtīlis, e – дрібний
 succus, i m – сік
 sudor, ōris m – піт
 sui (gen.) – себе
 sulfas, ātis m – сульфат
 sumo, ěre, mpsi, mptum – приймати
 sum, esse, fui, -, - бути
 superficies, ēi f – поверхня
 supĕri, ōrum – боги Олімпа, всевишні
 superior, ius – верхній
 supĕrus, a, um – верхній
 suppositorium, ii n – свічка
 suus, a, um – свій
 symptōma, ātis n – симптом
 systēma, ātis n – система
 systōle, es f – систола, скорочення серця

T

tabuletta, ae f – таблетка
 taceo, ěre, cui, cītum – мовчати
 tactus, us m – дотик
 talis, e – такий
 tango, ěre, tetīgi, tactum – торкати
 tego, ěre, xi, ctum – покривати
 tela, ae f – тканина, марля
 temporālis, e – скроневий, висковий

tempus, ōris n –час

tenuis, e –тонкий

terīdus, a, um –теплий

ter –тричі

tero, ěre, trīvi, trītum –терти

tertius, a, um –третій

terra, ae f –земля

Tetracyclīnum, i n –тетрациклін

Thea, ae f –чай

therapeutīcus, a, um – терапевтичний, лікувальний

thoracīcus, a, um –грудний

thorax, ācis m –грудна клітина

tinctūra, ae f –настоянка

toxīcus, a, um –токсичний, отруйний

transeo, ĩre, ii, ĩtum –переходити

tribuo, ěre, bui, bītum – ділити, розподіляти

tricolōr, ōris –триколірний

triginta –тридцять

tristitia, ae f –смуток

tritus, a, um –тертий

tu, tuber, ěris n –бульба

tum –тоді

tussis, is f –кашель

tuto –безпечно

typhus, i m –тиф

U

ubi –де

ubicumque –де б не

umbra, ae f – тінь

Undevītum, i n –ундевіт

unguentum, i n –мазь

unus, a, um –один, а, е

Urānum, i n –уран

ursus, i m –ведмідь

usus, us m –вживання, досвід

ut –як, щоб (з conj.)

utīlis, e - корисний

Uva, ae f –виноград

Uva ursi –ведмеже вушко, мучниця

V

vaccīnum, I n - вакцина

valeo, ēre, lui, - -бути здоровим

valeriāna, ae f – валеріана

varius, a, um – різний

vas, vasis n – судина, посуд

vasa, vasōrum n (pl.) - судина

velox, cis –швидкий

vena, ae f –вена

venio, īre, veni, ventum - приходить

venōsus, a, um – венозний

venter, tris m – череву, живіт

ver, is n – весна

vere – весною, навесні

vernālis, e - весняний

verrucōsus, a, um – бородавчастий

vertebra, ae f - хребець

vertebrālis, e – хребцевий, хребетний

verto, ěre, verti, versum – повертати, обертати

vestio, īre, īvi, ītum - одягати, покривати

victor, ōris m - переможець

victoria, ae f –перемога

video, ĕre, vidi, visum – бачити

vinum, i n - вино

Viõla, ae f - фіалка

vir, i m – муж, мужчина, чоловік

virgo, ĩnis f –дівчина

virĩdis, e – зелений

visus, us m - зір

vita, ae f – життя

vitamĩnum, i n - вітамін

vitium, ii n – вада, порок

vivarium, ii n – заповідник, звіринець

vivo, ĕre, xi, ctum – жити

voco, āre, āvi, ātum – кликати, називати

volo, velle, volui, -, - хотіти

vos –ви

Z

zygomatĩcus, a, um – виличний

Навчально-методичне видання

Методичні вказівки
до курсу «Латинська мова»
для студентів I курсу спеціальності «Хімія»
денної форми навчання

Укладачі: Миронова Лариса Анатоліївна, Григораш Вікторія Сергіївна

Комп'ютерне верстання В. В. Букаєв

Підп. до друку 23.06.2016. Формат 60x90/16. Папір офсетний.

Гарн. «Times» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 12,5.

Наклад 50 пр.

Видавець Букаєв Вадим Вікторович

вул. Пантелеймонівська 34, м. Одеса, 65012.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2783 від 02.03.2007 р.